

دلایل ختم بارداری در سه ماهه سوم و ارتباط آن با سرانجام مادر و جنین

معصومه دل آرام*، نسرین فروزنده**، نسرین اکبری***، کبری نوریان***

نویسنده‌ی مسئول: شهر کرد، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده پرستاری و مامایی mdelaram@skums.ac.ir

دریافت: ۸۴/۹/۲۶ پذیرش: ۸۴/۱۰/۲۰

چکیده

زمینه و هدف: امروزه مشاهده می‌شود اکثر زنانی که جهت ختم بارداری در سه ماهه سوم در بیمارستان بستری می‌گردند، در فاز زایمانی قرار نداشته و بدون شروع شدن انقباضات رحمی، بستری و حاملگی آن‌ها ختم می‌گردد. با توجه به اهمیت سلامت مادران و نوزادان و نقش سزارین‌های غیر ضروری در این زمینه، پژوهش حاضر به منظور تعیین دلایل ختم بارداری در سه ماهه سوم و ارتباط آن با سرانجام مادر و جنین در سال ۱۳۸۳ در شهر کرد انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه مقطعی تعداد ۷۵۰ نفر از زنانی که جهت ختم بارداری در سه ماهه سوم در بخش زایمان بستری شده بودند، به روش تصادفی و در سه شیفت مختلف صبح، عصر و شب انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسش‌نامه و چک لیست بود که بر اساس معاینه‌ی اولیه‌ی بیمار، مطالعه‌ی پرونده، مصاحبه با مادر و معاینه‌ی فیزیکی نوزاد پس از تولد، توسط پژوهشگر تکمیل شد. سرانجام مادر و جنین با استفاده از معیارهای نوع زایمان، سن حاملگی و وزن نوزاد تعیین شد. اطلاعات پس از طبقه بندی با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون‌های آماری تی، کای دو و ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: ۲۹۸ نفر (۳۹/۷ درصد) از مادران به علت شروع درد های زایمانی و ۴۵۲ نفر (۶۰/۳ درصد) به توصیه‌ی پزشک مراجعه و مورد ختم بارداری قرار گرفته بودند. ۲۳/۲ درصد از افراد مذکور به دلایلی مثل سزارین قبلی، تمایل به سزارین و مشکلات مادر و جنین در حین بارداری بستری شده بودند. نتایج نشان داد که پس از حذف موارد سزارین تکراری و تمایل به سزارین، بین علت ختم بارداری و نوع زایمان ارتباط معنی‌داری وجود دارد و افرادی که به توصیه‌ی پزشک بستری شده بودند، بیشتر مورد عمل سزارین قرار گرفته بودند ($P=0/001$). سن حاملگی در گروهی که به توصیه‌ی پزشک بستری شده بودند بیشتر از گروهی بود که به علت شروع دردهای زایمانی مورد ختم حاملگی قرار گرفته بودند ($P=0/003$). وزن نوزادان در دو گروه تفاوت معنی‌داری نداشت.

نتیجه‌گیری: اقدام به ختم حاملگی قبل از شروع دردهای زایمانی می‌تواند احتمال عمل سزارین را افزایش دهد. گرفتن شرح حال دقیق در مراقبت‌های دوران بارداری، انجام سونوگرافی در ۲۶ هفته‌ای اول بارداری و آموزش به زنان باردار در خصوص زمان مراجعه به بیمارستان از اقداماتی است که می‌توان جهت جلوگیری از ختم زودرس بارداری انجام داد.

واژگان کلیدی: علل ختم حاملگی، سه ماهه سوم، سرانجام مادر و جنین

مقدمه

مادر و جنین ایجاد می‌شود که ادامه‌ی حاملگی را مخاطره آمیز نموده و در این شرایط برای نجات جان مادر و جنین تصمیم به ختم حاملگی قبل از شروع دردهای زایمانی گرفته

ختم حاملگی در سه ماهه سوم معمولاً به علت شروع دردهای زایمانی صورت می‌گیرد. اما گاهی مشکلاتی برای

* کارشناس ارشد مامایی، مربی دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد

** کارشناس ارشد پرستاری، مربی دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد

*** کارشناس ارشد پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد